

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 14.11.2011
СОМ(2011) 741 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА КОХЕЗИОННИЯ ФОНД (2010 г.)

{SEC(2011) 1352 окончателен}

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Финансово изпълнение през 2010 г. на периода 2010—2006 г. и приключване на проекти	1
2.	Икономическа среда и условия на финансиране	6
3.	Одити и финансови корекции	7
4.	Нередности, нотифицирани от държавите-членки	10
5.	Оценяване	12
6.	Информация и публичност.....	12

Настоящият доклад е внесен в съответствие с член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1164/1994 и обхваща изпълнението през 2010 г. на проекти по Кохезионния фонд, които са били приети в периода 2000—2006 г., както и проекти по бившата програма ИСПА в съответните държави-членки, включително България и Румъния. Предоставената информация се ограничава до периода 2000-2006 г., тъй като Регламент (ЕО) № 1084/2006 за създаване на Кохезионен фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1164/1994 не изисква представянето на годишен доклад за Кохезионния фонд за периода 2007—2013 г.

В резултат на това настоящият доклад обхваща операции на Кохезионния фонд в петнадесетте държави-членки бенефициери (тринадесет държави-членки, считано към края на 2006 г.), т.е. Гърция, Испания, Португалия, Кипър, Чешката република, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Словакия и Словения, а така също и проектите по бившата програма ИСПА, одобрени в периода 2000—2006 г. в България и Румъния, които се присъединиха към Европейския съюз на 1 януари 2007 г. Трябва да се напомни, че в резултат на икономическия си растеж Ирландия престана да отговаря на изискванията след 1 януари 2004 г., въпреки това текущите проекти по Кохезионния фонд все още не са приключени.

Подробности относно изпълнението през 2010 г. на проекти, които са били приети за всяка държава-членка в периода 2000—2006 г., са представени в работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящия доклад.

1. ФИНАНСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРЕЗ 2010 Г. НА ПЕРИОДА 2010—2006 Г. И ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ПРОЕКТИ

Държавите-членки, отговарящи на изискванията за подкрепа в рамките на Кохезионния фонд, може да бъдат разделени на три групи: група от четири- държави-членки, отговарящи на условията от началото на програмния период 2000—2006 г. (Гърция, Испания, Ирландия и Португалия), втора група от десет държави-членки, които се присъединиха към Европейския съюз през май 2004 г. (Естония, Кипър, Латвия, Литва, Малта, Полша, Словакия, Словения, Унгария, Чешката република), и групата на двете държави-членки (Румъния и България), които се присъединиха към Европейския съюз през януари 2007 г.

1.1 Удължаване на крайния срок за допустимост на разходите

Документът „Указания за приключването на проекти по Кохезионния фонд и бивши проекти по ИСПА за периода 2000—2006 г.“¹ се отнася за периода на допустимост на разходите, който е определен във всяко отделно решение за предоставяне на финансова помощ. В съответствие с принципа на доброто финансово управление и насоките, изпратени на 9 март 2005 г. от Генерална дирекция „Регионална политика“ до държавите-членки, за всички проекти по Кохезионния фонд Комисията определи крайна дата за допустимост, като общо правило, не по-късно от 31 декември 2010 г.

---

¹ „Указания за приключването на проекти по Кохезионния фонд и бивши проекти по ИСПА за периода 2000—2006 г.“, SEC(2008) 415 от 4 април 2008 г.

През април 2010 г. Комисията прие, като една от мерките в подкрепа на Европейския план за икономическо възстановяване, „Изменение на указанията за приключването на проекти по Кохезионния фонд и бивши проекти по ИСПА за периода 2000—2006 г.”². Това изменение предвижда, че Комисията може, при обосновани обстоятелства, да реши да удължи крайния срок за допустимост. Комисията взе предвид факта, че проектите, одобрени за първи път след 2004 г., може да са били засегнати в особена степен от проблеми, свързани с осигуряването на необходимото национално публично или частно съфинансиране или от способността на бенефициерите за спазват първоначалния работен график. Комисията прецени, че при настъпването на кризата изпълнението на подобни проекти е било стигнало до средата или дори е било едва в началото си.

За проекти, одобрени за пръв път с решение на Комисията след 1 януари 2004 г., Комисията може да реши, въз основа на надлежно обосновано искане, да удължи крайния срок за допустимост до 31 декември 2011 г. Освен това, ако става дума за проект с участие на Кохезионния фонд в размер на най-малко 100 млн. евро, крайният срок за допустимост може да бъде удължен до 31 декември 2012 г.

Изключение за удължаване на крайния срок за допустимост след горепосочените дати е възможно единствено при извънредни и надлежно обосновани обстоятелства (например административно или съдебно производство със суспензивен ефект, в случай на извънредни обстоятелства, при които има сериозно отражение върху изпълнението на проекта, подпомаган от Кохезионния фонд, или очевидни грешки от страна на Комисията).

Изменението на указанията за приключване беше приветствано от съответните държави-членки и Комисията счита, че то ще допринесе за по-ефикасното и по-ефективно изпълнение на проектите по Кохезионния фонд за периода 2000—2006 г. В резултат на това редица държави-членки поискаха удължаване на крайния срок за допустимост за няколко десетки проекти по Кохезионния фонд през 2010 г., което би означавало, че изпълнението на тези проекти ще продължи до края на 2011 или 2012 г.

1.2 Направени през 2010 г. плащания за проекти, приети в рамките на периода 2000—2006 г.

Като цяло са извършени по-малко окончателни плащания за проекти по Кохезионния фонд (и бившата програма ИСПА) за периода 2000—2006 г. в сравнение с първоначалните очаквания. За заявленията за плащане при приключване се изисква задълбочен анализ на документите по приключване и, в зависимост от тяхната изчерпателност и качество, това може да доведе до извършване на окончателните плащания на по-късен етап от първоначално предвидената. Първоначалният бюджет за плащания за 2010 г., отнасящи се до проекти по Кохезионния фонд за периода 2000—2006 г., възлизаше на 2 500 милиона евро. Прехвърлянето на бюджетни кредити доведе до окончателен бюджет в размер на 2 321 милиона евро. За да бъде компенсирано несъответствието между наличните ресурси и поисканите плащания, бяха трансферирани средства към бюджетния ред, отнасящ се до програмите по Кохезионния фонд за периода 2007—2013 г. За периода 2000-2006 г. наличните бюджетни кредити в размер на 2 321 милиона евро бяха изпълнени изцяло до края на

---

² „Изменение на указанията за приключването на проекти по Кохезионния фонд и бивши проекти по ИСПА за периода 2000—2006 г.“, SEC(2010) 405 от 19 април 2010 г.

2010 г. Това представлява по-ниска степен на изпълнение в сравнение с 2009 г. (2 777 милиона евро), което илюстрира факта, че цикълът на изпълнение на проекти по Кохезионния фонд достига финалната си фаза.

Що се отнася до бюджетните редове относно бившата програма ИСПА, първоначално предвиденият за 2010 г. бюджет възлизаше на 560 милиона евро. През септември (по време на процедурата за общия трансфер) бюджетните кредити бяха намалени със сумата от 184 милиона евро. След допълнителни трансфери през декември 2010 г. окончателните бюджетни кредити възлизаха на около 368 милиона евро. Наличните бюджетни кредити бяха изпълнени изцяло.

В таблица 1 е показано общото изпълнение на плащанията през 2010 г. (включително техническа помощ) за Кохезионния фонд и бившата програма ИСПА.

Таблица 1: Изпълнение през 2010 г. на плащанията по линия на Кохезионния фонд и на бившата програма ИСПА (в евро)

Бюджетни кредити за плащания	Първоначален	Движение	Окончателни ресурси	Резултат
Кохезионен фонд	2 500 000 000	-179 383 717	2 320 616 283	2 320 616 283
Бившата програма ИСПА	560 000 000	-191 878 478	368 121 522	368 121 522
ОБЩО	3 060 000 000	-371 262 195	2 688 737 805	2 688 737 805

В таблица 2 е показано нивото на плащания за всяка държава-членка и за всеки отделен сектор през 2010 г. Основните държави бенефициери са Испания сред държавите-членки от групата ЕС-4, Полша — сред държавите-членки от групата ЕС-10, и Румъния — сред държавите-членки от групата ЕС-2. През 2010 г. размерът на плащанията е бил по-голям в сравнение с плащанията, извършени през 2009 г., за следните държави: Полша (+ 108 милиона евро, или увеличение с 13 % спрямо плащанията, извършени през 2009 г.), Словакия (+ 14 милиона евро, или увеличение с 29 % спрямо плащанията за 2009 г.).

Таблица 2: Извършени през 2010 г. плащания по проекти на Кохезионния фонд и проекти по бившата програма ИСПА за всяка отделна държава-членка и за всеки отделен сектор

Държава-членка	Околна среда		Транспорт		Техническа помощ	ОБЩО	
	Сума	% (в сравнение с усвоените през 2010 г. средства по линия на Кохезионния фонд за всяка държава-членка)	Сума	% (в сравнение с усвоените през 2010 г. средства по линия на Кохезионния фонд за всяка държава-членка)	Сума	Сума	% (от общия размер на отпуснатите средства по линия на Кохезионния фонд)
Гърция	196 285 182	7,3%	60 562 484	2,3%	0	256 847 666	9,55%
Португалия	109 709 657	4,1%	127 564 819	4,7%	985 244	238 259 720	8,86%
Ирландия	0	0,0%	0		0	0	0,00%
Испания	328 329 637	12,2%	280 813 392	10,4%	0	609 143 029	22,66%
ЕС -4	634 324 476	23,6%	468 940 695	17,4%	985 244	1 104 250 415	41,07%
Кипър	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,00%
Чешка република	55 297 256	2,1%	30 680 718	1,1%	425 379	86 403 353	3,21%
Естония	15 878 636	0,6%	22 039 712	0,8%	0	37 918 348	1,41%
Унгария	29 331 827	1,1%	17 526 811	0,7%	856 105	47 714 743	1,77%
Латвия	10 338 526	0,4%	25 859 859	1,0%	544 591	36 742 976	1,37%
Литва	8 740 955	0,3%	15 252 592	0,6%	6 138 958	30 132 506	1,12%
Малта	0	0,0%	0	0,0%	40 420	40 420	0,00%
Полша	448 619 538	16,7%	491 467 969	18,3%	4 116 085	944 203 592	35,12%
Словакия	26 049 461	1,0%	34 584 958	1,3%	0	60 634 419	2,26%
Словения	11 790 480	0,4%	440 792	0,0%	96 250	12 327 522	0,46%
ЕС-10	606 046 680	22,5%	637 853 411	23,7%	12 217 789	1 256 117 879	46,70%
България	47 080 251	1,8%	68 561 660	2,5%	3 351 764	118 993 675	4,43%
Румъния	109 605 808	4,1%	97 810 588	3,6%	1 959 440	209 375 836	7,79%
ЕС-2	156 686 059	5,8%	166 372 248	6,2%	5 311 204	328 369 511	12,21%
ОБЩО	1 397 057 214	52,0%	1 273 166 354	47,4%	18 514 237	2 688 737 805	100,00%

1.3 Неизпълнени поети задължения за периода 2000—2006 г.

В края на 2010 г. средната стойност на коефициента на усвояване (плащания спрямо поети задължения) за всички настоящи страни бенефициери по отношение на проектите по Кохезионния фонд и по бившата програма ИСПА възлизаше на 83,7 % (таблица 3). Коефициентът на усвояване варира от 70,1 % (Балгария) и 72,6 % (Унгария) до 87,6 % (Естония) и 92,8 % (Ирландия).

В края на 2010 г. неизпълнените поети задължения („*reste à liquider*“, RAL) за периода 2000—2006 г. възлизаха на 5,7 млрд. евро. През 2010 г. размерът на неизпълнените поети задължения (RAL) беше намален с 2,7 млрд. евро. По отношение на усвояването най-същественото намаляване на неизпълнените поети задължения в сравнение с 2009 г. беше отбелязано за Полша (- 16,8 процентни пункта), България (- 13,6 процентни пункта) и Румъния (- 10,3 процентни пункта).

Таблица 3: Одобрени суми от Кохезионния фонд и бившата програма ИСПА за периода 2000—2006 г. (включително неизпълнени поети задължения)

Държава-членка	Поети задължения	Плащания	% на плащанията	Неизпълнени поети задължения (RAL)	% на неизпълнените поети задължения (RAL)
	(до 12.2010 г.)	(до 12.2010 г.)		към 31/12/2010 г.	
Гърция	3 546 948 416	2 972 182 523	83,8%	574 765 893	16,2%
Испания	12 884 382 648	11 128 639 199	86,4%	1 755 743 450	13,6%
Ирландия	625 755 407	580 710 223	92,8%	45 045 184	7,2%
Portugal	3 482 652 576	2 979 319 277	85,5%	503 333 299	14,5%
ОБЩО ЕС-4	20 539 739 048	17 660 851 221	86,0%	2 878 887 827	14,0%
Кипър	54 014 695	40 029 810	74,1%	13 984 885	25,9%
Чешка република	1 226 218 717	1 061 982 697	86,6%	164 236 020	13,4%
Естония	425 431 731	368 686 651	86,7%	56 745 080	13,3%
Унгария	1 481 998 333	1 075 837 677	72,6%	406 160 656	27,4%
Латвия	713 737 155	578 052 034	81,0%	135 685 121	19,0%
Литва	825 210 750,63	691 544 300	83,8%	133 666 450	16,2%
Малта	21 966 289	17 573 031	80,0%	4 393 258	20,0%
Полша	5 634 539 614	4 652 759 522	82,6%	981 780 092	17,4%
Словакия	765 689 903	646 665 528	84,5%	119 024 375	15,5%
Словения	254 129 012	214 745 183	84,5%	39 383 829	15,5%
ОБЩО ЕС-10	11 402 936 200	9 347 876 435	82,0%	2 055 059 765	18,0%
България	876 877 183	614 479 975	70,1%	262 397 209	29,9%
Румъния	2 035 838 573	1 550 268 645	76,1%	485 569 928	23,9%
ОБЩО ЕС-2	2 912 715 755	2 164 748 620	74,3%	747 967 135	25,7%
ОБЩО	34 855 391 003	29 173 476 276	83,7%	5 681 914 727	16,3%

1.4 Приключване на проекти по Кохезионния фонд

Общият брой на проектите по линия на Кохезионния фонд за периода 2000-2006 г. е 1 192 (включително проектите по бившата програма ИСПА и проекти, приети през периода 1994-1999 г. и финансирани през следващия финансов период), от които 795 все още продължаваха в държавите-членки в края на 2010 г.

В края на 2010 г. общият брой на приключени проекти по линия на Кохезионния фонд от периода 2000—2006 г. (включително проекти по бившата програма ИСПА) беше

397. В таблица 4 е представена информация по държави-членки за приключените до края на 2010 г. проекти.

Таблица 4: Проекти по линия на Кохезионния фонд, приключени до края на 2010 г. (включително проекти по бившата програма ИСПА)

Държава-членка	Общ брой на проектите по Кохезионния фонд	Приключени проекти в края на 2010 г.			Брой на неприключените проекти в края на 2010 г.
		Общ брой на приключените проекти	Брой на проектите, приключени през 2010 г.	Общо плащания в евро	
Чешка република	58	27	8	549 846 707	31
Естония	37	21	1	129 290 305	16
Гърция	124	58	8	1 298 010 305	66
Испания	407	164	57	4 272 630 917	243
Ирландия	10	4	0	357 368 796	6
Кипър	2	0	0	0	2
Латвия	46	19	9	143 251 895	27
Литва	51	16	1	171 791 687	35
Унгария	47	12	1	34 389 692	35
Малта	3	0	0	0	3
Полша	130	6	0	68 915 348	124
Португалия	109	36	6	825 206 357	73
Словения	28	13	3	81 180 871	15
Словакия	39	11	3	145 781 900	28
ЕС-14	1091	387	97	8 077 664 780	704
България	38	4	1	27 407 620	34
Румъния	63	6	4	15 776 582	57
ЕС-2	101	10	5	43 184 202	91
ОБЩО	1 192	397	102	8 120 848 982	795

2. ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА И УСЛОВИЯ НА ФИНАНСИРАНЕ

С член 6 от Регламент (ЕО) № 1164/1994 на Съвета, който регулира действието на Кохезионния фонд за одобрените преди края на 2006 г. проекти, плащанията по линия на фонда се обвързват с условия от сферата на бюджетната политика. В него се предвижда, че „от фонда няма да се финансират за дадена държава-членка нови проекти, или в случаите на важни проекти, нови етапи от проект, в случай че Съветът с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията констатира, че държавата-членка [...] не е изпълнила [своята програма за стабилност или конвергенция] по такъв начин, че да избегне прекомерния дефицит“.

В края на 2010 г. по отношение на четиринадесет държави-членки, които отговаряха на условията за подкрепа по Кохезионния фонд (Гърция, Испания, Португалия, България,

Румъния, Кипър, Чешката република, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Словакия и Словения), беше в ход процедура при прекомерен дефицит (ППД), която според гореспоменатия регламент може при определени условия да доведе до прекъсването на трансферите от фонда.

През 2010 г. в единадесет случая (Чешката република, Испания, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словения и Словакия) беше извършена оценка на ефективните действия, предприети в съответствие с препоръките на Съвета съгласно член 126, параграф 7 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). В три от тези случаи (Литва, Малта и Румъния) Съветът издаде също нови препоръки съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС с цел прекратяване на положението на прекомерен дефицит, а по-късно през годината Комисията стигна до заключението, че са били предприети действия в съответствие с новите препоръки. Съветът също така реши да открие процедура при прекомерен дефицит в два случая (България и Кипър). По отношение на двете държави в началото на 2011 г. Комисията стигна до заключението, че са предприети ефективни действия в съответствие с препоръките на Съвета.

Съветът реши да даде предизвестие по силата на член 126, параграф 9 от ДФЕС на Гърция, след като установи през 2009 г. съгласно член 126, параграф 8 от ДФЕС, че органите на властта не са предприели ефективни действия в отговор на отправените от Съвета препоръки да се сложи край на прекомерния дефицит, макар че прекъсване на плащанията по Кохезионния фонд не бе препоръчано на този етап. Оттогава спазването на решението на Съвета се проверява от Комисията на всяко тримесечие. Във всеки от тези случаи Съветът (по препоръка на Комисията) също така преразглежда решението си съгласно член 126, параграф 9 от ДФЕС.

3. ОДИТИ И ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ

Генералната дирекция „Регионална политика“ осигури добър обхват на одита на проектите по Кохезионния фонд във всяка от съответните държави-членки до 2010 г. благодарение на различни одитни проверки, насочени към конкретните рискове, свързани с изпълнението.

Сумарно ГД „Регионална политика“ извърши общо 162 одита на системите и 14 одита на приключванията във връзка с проекти по Кохезионния фонд за периода 2000-2006 г. Анализът, който следва, предлага подробности относно работата, извършена до 2010 г., групирани в съответствие с хронологичното развитие на фонда.

3.1 Държави-членки от ЕС-4 (Гърция, Ирландия, Португалия и Испания)

Значителна като обем работа беше извършена по отношение на държавите-членки от ЕС-4 от 2001 г. насам и беше постигната висока степен на обхват на одита (между 18 % и 56 % от проектите във всяка държава-членка и до 80 % от отпуснатите средства). Бяха приложени планове за действие с цел коригиране на откритите слабости (например проверка на представителна извадка от разходи, декларирани от 2000 г. до 2004 г. в Португалия) и/или бяха извършени финансови корекции (например в Гърция по отношение на възлагането на договори за обществени поръчки). За тези четири държави-членки оценката на надеждността на органите по приключването е положителна. В случая с Испания ГД „Регионална политика“ установи до края на

2010 г., че много от представените декларации по приключването съдържат нередовни разходи, които не са изразени количествено и коригирани по подходящия начин от органите по приключването, най-вече свързани с нередовни процедури за възлагане на обществени поръчки (допълнителни работи, промени по договора). ГД „Регионална политика“ предприема действия за смекчаване на последиците чрез извършване на оценка за всеки случай поотделно при приключване и чрез организиране на изслушвания с участието на държавите-членки с цел извършване на необходимите финансови корекции при приключването на всеки един проект.

3.2 Държавите-членки от ЕС-10 (първото разширяване на държавите-членки в рамките на Кохезионния фонд: Естония, Кипър, Литва, Латвия, Малта, Полша, Словакия, Словения, Унгария и Чешката република)

В резултат на значителния обем одитна дейност, извършена от ГД „Регионална политика“, беше постигнат добър обхват на одита за повечето държави-членки от разширяването през 2004 г. (между 5 % и 41 % от проектите). Оценката на надеждността на работата на органите по приключването изглежда различно в рамките на тази група от държави-членки. В случаите, когато са открити проблеми, ГД „Регионална политика“ изиска от органите на държавите-членки да приложат планове за корективни мерки и да извършат допълнителни ретроспективни проверки, да укрепят подготвителната работа по приключване преди изпращането на декларациите по приключване и да приложат подходящи финансови корекции (например във връзка с констатациите от одити в областта на обществените поръчки бяха предприети мерки чрез прилагането при приключване на нетна корекция с единна ставка от 2 % спрямо всички проекти по Кохезионния фонд в Полша). Основните фактори за остатъчен риск са: процедурите за възлагане на обществени поръчки и съмнения относно способността на някои органи по приключването да открият подобни нередности или да наложат финансови корекции, както и слабости във функционирането на органа по приключването. В един от случаите (Унгария) беше докладвано за сериозни проблеми и относително висока степен на грешки за транспортните проекти, което доведе до включването на резерви в Годишния доклад за дейността за ГД „Регионална политика“. Последиците от всички установени рискове се смекчават посредством подробна проверка от страна на Генерална дирекция „Регионална политика“ при анализа на декларациите по приключването в процеса на приключване на всеки един проект. Генерална дирекция „Регионална политика“ ще продължи също така да извършва мониторинг на тези рискове чрез проверки на извадки от оставащите неприключени проекти. В четири държави-членки (Естония, Кипър, Малта, Словения) няма нерешени проблеми във връзка с одита и ГД „Регионална политика“ може да разчита до голяма степен на декларациите по приключването с цел да бъдат приключени въпросните проекти.

3.3 Държавите-членки от ЕС-2 (второто разширяване на държавите-членки в рамките на Кохезионния фонд: България и Румъния)

В резултат на значителния обем одитна дейност, извършена от ГД „Регионална политика“ относно ЕС-2, беше постигнат добър обхват на одитите (47 % проверени проекти в България и 35 % за Румъния).

Както е посочено Годишния доклад за дейността на ГД „Регионална политика“ за 2010 г., извършените проверки на възлагането на обществени поръчки и проверки на

проекти разкриха недостатъци в областта на обществените поръчки (критерии за подбор и възлагане, прилагане на срокове, използване на процедури на договаряне) и слабости в проверката на управлението). Това доведе до финансови корекции, предприети от Комисията. Финансовите корекции, докладвани през 2010 г. за Кохезионния фонд в България възлизат на 18,47 млн. евро. За Румъния сумарните финансови корекции от 2008 г. насам достигнаха 11,41 млн. евро. Генерална дирекция „Регионална политика“ установи недостатъци в работата на органа по приключването в България, направи препоръки за подобрения и следи положението отблизо. За Румъния одитната мисия относно работата на органа по приключването, проведена през 2009 г., беше приключена със становище без резерви, което осигурява добра основа, за да може да се разчита на получените декларации по приключването.

3.4 Друга одитна дейност през 2010 г.

Друга одитна дейност на службите на Комисията през 2010 г. по отношение на Кохезионния фонд включваше преглед на националните годишни доклади относно контрола по силата на член 12 от Регламент (ЕО) № 1386/2002, годишните справки и преглед на предадените на Комисията одиторски доклади за националните системи от държавите-членки. По-голямата част от получените доклади бяха анализирани до края на 2010 г. и на държавите-членки бяха изпратени отговори с коментар, а когато беше необходимо, и искания за допълнителна информация, така че да е възможно да се разчита във възможно най-голяма степен на резултатите от националната одитна дейност.

Годишни координационни срещи между Комисията и националните одитни органи се провеждат на двустранна основа с цел обмен на информация относно протичането на одитната дейност и обсъждане на напредъка по отношение на проверките чрез извадки и последващите действия в отговор на констатациите от одита. Срещите относно извършената през 2009 г. одитна дейност се проведеха през първата половина на 2010 г. Годишните двустранни координационни срещи относно извършената през 2010 г. одитна дейност се проведеха през пролетта на 2011 г.

3.5 Системи за управление и контрол

В Годишния доклад за дейността на генералната дирекция за 2010 г. по отношение на функционирането на системите за управление и контрол (2000-2006 г.), докладваните одитни становища на одитните органи може да доведат до три вида възможни становища: без резерви, с резерви и отрицателни.

Становище без резерви беше дадено за системите на Кохезионния фонд в шест държави-членки (Гърция, Естония, Кипър, Малта, Португалия и Словения). За девет държави-членки становището съдържаше резерви с умерено въздействие (България – секторите на околната среда и транспорта, Унгария и Чешката република – сектора на околната среда и проектите за техническа помощ), Испания, Латвия, Литва, Полша и Словакия).

В Годишния доклад за дейността на генералната дирекция за 2010 г. за един от транспортните проекти в България, управляван от националната агенция „Пътна инфраструктура“, беше дадено становище с резерви със значително въздействие поради нарушения на правилата за възлагане на обществени поръчки и други слабости,

установени от Комисията и Европейската сметна палата, което доведе до включването на резерви. Що се отнася до транспортния сектор в Унгария, бяха включени резерви и беше дадено квалифицирано становище със значително въздействие поради високото равнище на грешки, установени от националния одитен орган, резултатите от одита на Комисията през 2009 г., при който бяха открити няколко нередности в областта на обществените поръчки, установените слабости при изпълнението на финансовите корекции, препоръчани от органа по приключването, както и при откриването и коригирането на нередности на национално равнище, свързани с обществените поръчки.

Таблица 5: Финансови корекции в рамките на Кохезионния фонд, за които е взето решение или е постигнато споразумение през 2010 г., за отделните периоди и отделните държави-членки (в евро)

Държава-членка	Резерви ГДД 2009	Кохезионен фонд		ОБЩО	Резерви ГДД 2010
		1994-1999	2000-2006		
България	ДА – сектор на околната среда		18 473 452	18 473 452	ДА – 1 проект
Кипър	НЯМА				НЯМА
Чешка република	НЯМА		6 814 711	6 814 711	НЯМА
Естония	НЯМА				НЯМА
Гърция	НЯМА	31 141	-157 142	-126 001	НЯМА
Испания	НЯМА	115 666	21 006 031	21 121 697	НЯМА
Унгария	НЯМА				ДА – сектор на транспорта
Ирландия	НЯМА		627 640	627 640	НЯМА
Латвия	НЯМА		506 270	506 270	НЯМА
Литва	НЯМА		30 177	30 177	НЯМА
Малта	НЯМА				НЯМА
Полша	НЯМА		111 246 392	111 246 392	НЯМА
Португалия	НЯМА		12 925 561	12 925 561	НЯМА
Румъния	НЯМА		1 728 070	1 728 070	НЯМА
Словения	НЯМА				НЯМА
Словакия	НЯМА		1 668 163	1 668 163	НЯМА
ОБЩО		146 807	174 869 325	175 016 132	

Забележка: тук се включват корекции, направени от държавите-членки след постигането на съгласие по съответната процедура или в резултат на изпълнението на плановете за действие (които може да включват много на брой програми) и официални решения на Комисията.

4. НЕРЕДНОСТИ, НОТИФИЦИРАНИ ОТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

През 2010 г. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) започна 8 оперативни случая, свързани с Кохезионния фонд, и предприе четири проверки на място по

отношение на икономически оператори³, както и две мисии за събиране на информация. Типичните проблеми, установени от OLAF, включват неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки.

Тъй като настоящият доклад включва изпълнението през 2010 г. на проекти по Кохезионния фонд, одобрени през периода 2000-2006 г., са взети под внимание единствено нотификации, извършени съгласно Регламент (ЕО) № 1831/1994. На Комисията бяха предадени 76 нотификации за нередности, обхващащи сума в размер на общо 34 564 486 евро по отношение на проекти, съфинансирани от ЕС, за гореспоменатия период. От въпросната сума в размер на 34 564 486 евро все още трябва да бъде възстановена сума в размер на 9 089 496 евро. Най-голяма част от случаите са докладвани от Гърция, Полша, Португалия и Чешката република (съответно 16, 15, 11 и 10). Гърция, Чешката република, Испания и Литва обаче са докладвали случаи, на които се падат 75 % от въпросната сума. В таблица 6 са показани подробностите за отделните държави-членки.

Двата основни вида докладвани нередности са нарушения на правилата за обществените поръчки (60 %) и недопустими разходи (30 %).

Таблица 6: Нередности и финансови последици за ЕС, докладвани от държавите-членки през 2010 г. съгласно Регламент (ЕО) № 1831/1994 – програмен период 2000-2006 г. (в евро)

Държава-членка	Брой на нередностите	Сума	%	Суми за възстановяване	%
България	0				
Кипър	0				
Чешка република	10	5 900 612	17,07%	467 210	5,14%
Естония	0				
Гърция	16	8 011 028	23,18%	18 046	0,2%
Испания	8	6 661 294	19,27%	5 779 950	63,59%
Унгария	3	1 748 494	5,06%	1 748 494	19,24%
Ирландия	3	1 627 701	4,71%	0	
Латвия	2	120 155	0,35%	0	
Литва	7	5 055 374	14,63%	626 036	6,89%
Малта	0				
Полша	15	939 617	2,72%	0	
Португалия	11	4 372 226	12,65%	321 775	3,54%
Румъния	0				
Словения	0				
Словакия	1	127 985	0,37%	127 985	1,41%
ОБЩО	76	34 564 486	100	9 089 496	100

³ Регламент (ЕО) № 2185/1996, ОВ L 292, 15 октомври 1996 г., стр. 2.

5. ОЦЕНЯВАНЕ

Комисията, в тясно сътрудничество с държавите-членки и управляващите органи, извършва ex-post оценяване. Последното за момента ex-post оценяване на Кохезионния фонд беше започнато през 2009 г., като включваше проверка на всички проекти по Кохезионния фонд и бившата програма ИСПА, изпълнени през периода 2000-2006 г., а окончателният доклад се очаква през януари 2012 г. Извършва се оценка на приноса на Кохезионния фонд и ИСПА: i) за развитието на транспортната система на ЕС, ii) за изпълнението на достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда, а също така и iii) за въздействието на ИСПА като подготвителна програма, предхождаща програмите по структурните фондове и Кохезионния фонд. Като част от цялостното ex-post оценяване на Кохезионния фонд, бяха извършени ex-post анализи на разходите и ползите за извадка от проекти в областта на транспорта и околната среда, за да се извлекат поуки за бъдещите програмни периоди.

Първите резултати от ex-post оценяването за транспортната инфраструктура показват, че Кохезионният фонд е съфинансирал 1 281 km нови пътища и ремонта на 3 176 km пътища (общо 4 457 km пътища). По отношение на железопътния сектор, от Кохезионния фонд са били съфинансирани 2 010 km нови релсови пътища и ремонтът на 3 840 km релсови пътища (общо 5 350 km релсови пътища).

6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Считано от 1 януари 2007 г., всички въпроси, засягащи Кохезионния фонд, се обсъждат в рамките на Комитета за координиране на фондовете (COCOF, създаден съгласно Регламент (ЕО) № 1083/2006).

Няколко въпроса, свързани с Кохезионния фонд, бяха представени и/или обсъдени по време на заседанията на COCOF. Тези въпроси включват:

- ГД „Регионална политика“ съобщи, че има предложение за по-гъвкав окончателен срок за допустимост (33-о и 34-о заседание на Комитета за координиране на фондовете, Брюксел, 28 януари 2010 г. и 10 март 2010 г.);
- ГД „Регионална политика“ информира държавите-членки относно приемането на „Изменение на указанията за приключването на проекти по Кохезионния фонд и бивши проекти по ИСПА за периода 2000-2006 г.“ (април 2010 г.);
- ГД „Регионална политика“ проведе разискване относно Преразгледаните указания за изменение на решения, взети от Комисията относно проекти по Кохезионния фонд на основание изменения Регламент (ЕО) № 1164/1994 (38-о заседание на Комитета за координиране на фондовете, Брюксел, 22 септември 2010 г.);
- ГД „Регионална политика“ представи окончателния вариант на бележката на COCOF 08/0007/03 „Преразгледани указания за изменение на решения, взети от Комисията относно проекти по Кохезионния фонд на основание изменения Регламент (ЕО) № 1164/1994“ от 24 септември 2010 г., която беше предоставена на разположение на всеки от трите работни езика (39-о заседание на Комитета за координиране на фондовете, Брюксел и Монс, 20 и 21 октомври 2010 г.).

През 2010 г. Генерална дирекция „Регионална политика“ продължи да докладва подробно относно Кохезионния фонд в своя „Годишен доклад за дейността“⁴ и да публикува подробности относно основните проекти, включително финансираните от Кохезионния фонд, за периодите 2000-2006 г. и 2007-2013 г. Подробни данни за много от тези проекти се съдържат в база данни с възможност за търсене, намираща се на уебстраницата INFOREGIO. Проекти по Кохезионния фонд бяха включени и в специална публикация, показваща 150 примера за проекти, съфинансирани в рамките на европейската регионална политика.

---

⁴ Публикуван на http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/index_en.htm